

1. Inleiding

Een paar jaar geleden maakten Aimée en ik een coast-to-coastfietstocht door de USA. Om deze reis voor de vergetelheid te behoeden, schreef ik er na thuiskomst een boek over met de titel ‘Amerikanen fietsen niet...’, en de handvol mensen die dit boek hebben gelezen, waren het over twee dingen roerend eens. Eén, dat ik niet de nieuwe Eddy Merckx ben en twee, dat ik me beter verre kan houden van speeltafels, casino’s en Las Vegas in het algemeen. Hierin hebben deze lezers onmiskenbaar gelijk, ik geef dat direct zonder enig voorbehoud toe.

Maar even terug naar onze thuiskomst.

‘Zo, jullie reis zit erop!’ zeiden veel mensen destijds na onze terugkeer, en het viel me op dat sommigen nogal blij leken te zijn met dit gegeven, zonder daar eigenlijk een duidelijke reden voor te hebben. Een enkeling sprak de zin zelfs handenwrijvend uit, met een onverholen ‘zo-en-nu-weer-gewoon-aan-het-werk’ glimlachje. Alsof we nu wel klaar moesten zijn met reizen, fietsen en het doen van rare dingen in het algemeen.

Zelf dacht ik in het begin ook even dat het beter was om een tijdje thuis te blijven. Dat gevoel ging snel over. Ik was door het lange reizen nog wat ongeschikter geraakt voor het normale leven dan ik al was, en ik verlangde soms nadrukkelijk naar contacten met andere fietsers. Fietsers, die bezig waren met op zichzelf onbelangrijke tochten, maar die toch altijd een soort knisperende energie leken uit te stralen en je het opwekkende idee gaven, dat ze met iets belangrijks bezig waren. Ieder met hun eigen verhaal en hun eigen missie.

Reizigers.

Zelf voelde ik me eigenlijk nog het meest een thuiszittende reiziger. Tijdens melancholische buien tuurde ik soms naar foto’s van de door ons overgestoken prairies in Texas, en de hete, wonderschone leegte van Nevada. Dan overspoelde me een kort maar opmerkelijk hevig verlangen naar de bergen, de woestijnen en het weidse uitspannel erboven.

Het spreekt vanzelf dat ik deze vorm van zelfkwellung maar een beperkte tijd aan kon. Al snel was het zonneklaar: we moesten weer weg. We moesten weer weg, met de fiets, en het liefst weer naar Amerika.

2. Great Parks I

Een tijdlang piekerde ik over wat een leuke reis zou zijn. Iemand had ons de Icefields Parkway in Canada weleens aanbevolen, maar ik had geen flauw idee of het iets kon zijn. Op zich leek het me wel wat, in Canada starten met fietsen en in Amerika eindigen.

Wel vroeg ik me direct af of Canada een fietsland was. Ik herinnerde me een bezoek van een aantal Canadese familieleden, een paar jaar geleden. Toen we ze op een middag confronteerden met een fiets, waren ze lachend en wijzend om het ding heen gaan lopen, alsof het een auto uit 1900 was. Het belangrijkste dat ze na een tijdje bukken en gebaren verrast vaststelden, was dat het ding geen motor had. Op mijn vraag of er iemand was die zin had in een stukje fietsen, had na lang nadenken uiteindelijk één van hen ingestemd met een proefritje. De rest van de familie maakte louter afwerende gebaren en deed lachend stappen achteruit.

De proefrit was na ongeveer honderd meter geëindigd. Mijn oom reed na een paar woeste, moeizame trappen onder luid gelach van de toeschouwers slingerend een ligusterhaag in, waarna uit de naastgelegen tuin een woedende hond op hem af stormde, die luid blaffend naast hem bleef staan tot hij weer was opgekrabbeld. Vervolgens liep mijn oom, blaadjes van zijn borst slaand, met de fiets aan de hand linea recta terug naar het startpunt. De volgende dag klaagde hij over spierpijn. Niet van de val, maar van het fietsen.

Hoopgevend vond ik dit alles niet, een fiets was in Canada kennelijk een curiositeit. Maar ik sloot ook niet uit dat het gewoon aan mijn familie lag, die net als ik een zekere stupiditeit ten opzichte van apparaten en machines, koppelde aan een bepaalde mate van onbesuisdheid tijdens het gebruik ervan. Een combinatie die nog weleens een explosief mengsel wilde opleveren. Misschien was Canada toch gewoon een leuk fietsland.

Ik ging op zoek naar informatie. De Icefields Parkway bleek een tweehonderddertig kilometer lange weg in West-Canada te zijn, die zich in zuidelijke richting door de Rocky Mountains slingerde, richting de USA. De start lag in het plaatsje Jasper.

Op de foto's die ik over het gebied op internet tegenkwam, zag het er allemaal heel aardig uit. Veel beboste berghellingen met dennenbomen, maar ook gigantische, blauw-witte gletsjers en een aantal duizelingwekkend hoge watervallen. En, niet te vergeten: grote populaties wilde dieren. Met name de grizzlybeer was volgens alle websites een nogal veel voorkomend dier in deze contreien. Een ontmoeting zou niet alleen waarschijnlijk, maar zelfs onontkomelijk zijn. Dat leek me angstaanjagend en nogal avontuurlijk tegelijk.

Eén van de toeristische websites die ik raadpleegde, riep enthousiast over de Icefields Parkway: 'Het kost ongeveer zes uur om hem te rijden (met de auto natuurlijk, met de fiets was je dagen bezig),

maar het geeft je herinneringen die je je leven lang bijblijven!’ Kijk, dat moest ik hebben, levenslange herinneringen.

Toen ik echter op diezelfde site wat foto’s van de Icefields Parkway nader bestudeerde, ontdekte ik op één van de foto’s een bordje langs de kant van de weg.

‘*Please, stay in your vehicle!*’ stond er in grote letters op. Dit in verband met de grizzlyberen, die er kennelijk onbekommerd langs de weg scharrelden. Ik staarde een tijdje naar het bord op de foto.

’s Avonds bij het eten besloot ik aan Aimée te vragen, of zij misschien enig idee had hoe je op een fiets ‘binnen’ zou kunnen blijven, indien de omstandigheden daar om vroegen. Dat leek me wel belangrijk als we daar gingen fietsen.

‘Binnen blijven op een fiets?’ antwoordde ze en keek me welwillend en belangstellend aan.

‘Ja, dat moet dan bijvoorbeeld, als je ergens fietst, omdat er tien meter verderop een beer rondscharrelt in de berm,’ zei ik.

‘Een beer?’

‘Inderdaad.’

Ze staarde even naar haar bord eten.

‘Ik zou niet weten, hoe je binnen zou kunnen blijven op een fiets,’ zei ze na een tijdje en keek me niet-begrijpend aan. ‘Heb jij wel een idee dan?’

Ik dacht even na.

‘Nee, geen enkel,’ zei ik ten slotte.

De melding dat het rijden van de Icefields Parkway je ‘een leven lang zou bijblijven,’ kreeg op dat moment een heel andere lading voor me, maar dat zei ik maar niet.

Wat ik met de beren aan moest wist ik niet precies, dus ik liet het er maar even bij en verdiepte me verder in de mogelijke route. Tweehonderddertig kilometer Icefields Parkway over de passen van de Rocky Mountains was natuurlijk niet niks, maar het was wel te weinig om alle tijd mee te vullen die ons ter beschikking stond. Het leek me daarom goed om dan maar gelijk door te fietsen naar Yellowstone in Amerika. Daar waren vorig jaar nog twee toeristen door beren verscheurd, zo vernam ik met een lichte huivering, maar het park sprak dusdanig tot mijn verbeelding dat ik dat voor lief nam. Volgens de *Adventure Cycling Association*, een prachtige club in Amerika, die fietsroutes uitzet en de bijbehorende fietskaartjes levert, lag het voor de hand om er via Glacier National Park naar toe te fietsen. Zo zou het een route worden vol natuurschoon en beren: een echte ‘Great Parks’ trip, met onderweg maar liefst zes nationale parken: vier in Canada en twee in Amerika. In totaal 2000 kilometer fietsen.

Na Yellowstone, zouden we in volgende jaren dan bijvoorbeeld nog verder door kunnen fietsen, helemaal naar beneden door de USA, tot aan de grens met Mexico.

Dit gedeelte van het plan hield ik voor de zekerheid nog maar even voor mezelf.

Gaandeweg kwam ik wat verder met het ‘berenprobleem’. Op een ochtend was ik op bezoek bij zeezeiler Henk de Velde, die me een boekje schonk met de opwekkende titel: ‘*Don’t get eaten.*’ Henk had het gebruikt bij zijn omzwervingen over land in British Columbia (Canada), en uit het feit dat hij kerngezond koffie zat te drinken op zijn boot toen hij het boekje aan me weggaf, putte ik kracht en vertrouwen, dat het de juiste tips bevatte.

Thuis bladerde ik het door. Het bleek niet alleen te gaan over beren, maar ook over coyotes, wolven en poema’s. Echt vrolijk stemmend was het allemaal niet. Beren bleken volgens het boekje af te komen op voedsel en toiletartikelen, maar ook op de geur van benzine, menselijke uitwerpselen en gebruikt maandverband. Ik begon me werkelijk oprecht af te vragen waar die beesten eigenlijk niet op af kwamen.

Beerbelletjes – kleine waarschuwingsbelletjes die je aan je jas of tas hing en die klingelden tijdens het lopen of fietsen zodat de beer je hoorde naderen – werden afgewezen door het boekje. De meeste beren hadden volgens de auteur namelijk nooit geleerd een beerbelletje met een mens te associëren. Het leek me beslist niet mijn taak hen deze associatie bij te brengen.

Over bearspray, pepperspray dus, was het boekje ook nogal afwijzend. Op zich kon het wel werken, maar er gebeurden vaak ongelukken mee wanneer mensen bijvoorbeeld het clipje niet loskregen waarmee het spuitbusje aan hun broek zat (ik had een levendig beeld van het radeloze gehannes dat mij ook zeker zou overkomen) en bij kou, wind en regen werkte het niet zo goed. Bij tegenwind bijvoorbeeld moest je oppassen het niet zelf in je gezicht te krijgen. Ook dat zag ik moeiteloos voor me: hoe ik de bus met een cowboy-achtig gebaar van mijn heup zou trekken, hoe ik vervolgens onder het slaken van een rauwe kreet de lading spray richting de beer zou zenden, dat zou hem leren, de bruut, en hoe de wind die enorme wolk dan onmiddellijk terug zou blazen, recht in mijn eigen gezicht, waarna ik rondspringend van de pijn zou moeten constateren, dat mijn hele gezicht in een laaiende brand stond en ik niets meer zag. Ik vond het allemaal nogal deprimerend.

Na het lezen van het boekje had ik natuurlijk geen waterdicht plan over hoe je op de fiets zou moeten omgaan met beren, maar toch zei iets me dat het ter plaatse wel duidelijk zou worden. Zo gaat dat tenslotte vaak. Ik nam me wel voor om het boekje mee te nemen, zodat ik het nog eens kon naslaan.

Toen ik na enig aarzelen de route aan Aimée liet zien, bleek die enthousiast. En of Canada een fietsland was, nou ja, daar zouden we ter plekke wel achterkomen.

Een paar maanden voor vertrek lichtten we iedereen in onze omgeving in over het feit dat we weer gingen fietsen. Het bericht werd vanzelfsprekend met gepaste argwaan ontvangen. In het begin probeerde ik de aardigheid van een dergelijke fietstrip nog wel eens uit te leggen, maar dat hielp

natuurlijk niets. Men ging alleen maar nog argwanender kijken, soms zelfs medelijdend. Eén keer, op een feestje, wankelde de vrouwelijke helft van een echtpaar zelfs ontzet een stap achteruit, toen ik haar duidelijk maakte dat we onze ‘Great Parks-trip’ niet per auto, maar per fiets gingen maken. Ze keek me een paar seconden lang aan met een verwilderde blik, alsof ik haar zojuist had toegefluisterd dat ik een bom onder mijn trui had, die over vijf seconden zou afgaan. Je krijgt de meeste mensen gewoon niet uitgelegd, hoe iets dat gepaard gaat met fysieke inspanning en onzekerheid over de reinheid van het sanitair, in hemelsnaam leuk kan zijn.

Maar we besloten te gaan.

‘Great Parks I’, doopte ik het eerste deel van de reis.